

Roll No.

Total No. of Pages : 04

Total No. of Questions : 11

B.Tech. (CSE / ECE / AI & ML) (Sem.-4)

UNIVERSAL HUMAN VALUES-II

Subject Code : HSMC-122-18

M.Code : 77630

Date of Examination : 12-01-23

Time : 3 Hrs..

Max. Marks : 60

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES :

1. **SECTION-A** contains objective type questions.
2. **SECTION-B** contains short answer type questions.
3. **SECTION-C** contains descriptive answer type questions.
4. **Attempt ALL** questions.

SECTION-A

- 1. Fill in the blanks / True / False :** (10 × 1 = 10)

- a) is the foundational value in relationships.
.....ਰਿਸ਼ਤੋਂ ਮੇਂ ਸੂਲਭੂਤ ਸੂਲਯ ਹੈ।
.....ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਢਲਾ ਮੁੱਲ ਹੈ।
- b) Justice is Harmony in
ਨਿਆਯ ਮੇਂ ਸਾਮੰਜਸਯ ਹੈ।
ਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਾਲਮੇਲ ਹੈ।
- c) We should not operate only on the basis of pre
ਹਮੇਂ ਕੇਵਲ ਪੂਰਵ ਕੇ ਆਧਾਰ ਪਰ ਕਾਰਯ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਏ।
ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ ਪੂਰਵ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਦਾ।
- d) Physical facilities are necessary but for humans.
ਭੌਤਿਕ ਸੁਵਿਧਾਏਂ ਮਨੁੱਖ ਕੇ ਲਿਏ ਆਵਸ਼ਯਕ ਹੈ, ਲੇਕਿਨ ਹੈ।
ਭੌਤਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਮਗਰ ਹਨ।
- e) Existence is submerged in space.
ਅਸਤਿਤਵ ਕਾ ਸਤਲਬ ਹੈ ਅੰਤਰਿਕਸ਼ ਮੇਂ ਸਮਾਝੀ ਹੁੰਦਾ.....।
ਅਸਤੀਤਵ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਆਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਮੋਈ ਹੋਈ।

f) Holistic technologies are eco-friendly and people-friendly.

समग्र प्रौद्योगिकियों पर्यावरण के अनुकूल और लोगों के अनुकूल होना चाहिए।

ਸਰਬਾਂਗੀ ਤਕਨੀਕਾਂ ਪਰਿਆਵਰਣ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

g) There is no self-regulation in Nature.

प्रकृति में कोई आत्म-नियमन नहीं है।

ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਤਮ-ਨਿਯਮਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

h) Value Education should be rational

मूल्य शिक्षा तर्कसंगत होनी चाहिए।

ਮੁੱਲ ਸਿੱਖਿਆ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

i) Giving all the priorities to Physical Facilities is living with Animal consciousness.

भौतिक सुविधाओं को सभी प्राथमिकताएं देना पशु चेतना के साथ रहना है।

ਸਰੀਰਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਪਸ਼ੂ ਬਿਰਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਹੈ।

j) The value “care” is related with body.

मूल्य “ध्यान” शरीर के साथ संबंधित है।

ਮੁੱਲ ਧਿਆਨ ਸਰੀਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ।

SECTION-B

(5 × 4 = 20)

2. Explain harmony in family.

परिवार में तालमेल के बारे में बताएं।

ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ।

3. What is the difference between prosperity and wealth?

समृद्धि और धन के बीच क्या अंतर है?

ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ?

4. Differentiate between intention and competence. How do we come to confuse between the two?

इरादा और क्षमता के बीच क्या अंतर है? कैसे हम गलती करते हैं?

ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ? ਕਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਗਲਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ?

5. What are the basic guidelines of value education ?

मूल्य शिक्षा की बुनियादी दिशा-निर्देश क्या हैं?

ਮੁੱਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕੀ ਹਨ?

6. How there is Self-Regulation in Nature?

प्रकृति में आत्म नियमन कैसे है?

ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਆਤਮ-ਨਿਯਮਤਾ ਕਿਵੇਂ ਹੈ?

SECTION-C

(5 × 6 = 30)

7. Compare the Four Orders in Nature on the basis of their salient aspects.

मुख्य पहलुओं के आधार पर प्रकृति में चार आदेशों की तुलना करें।

ਮੁੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ।

OR

How is a human-being co-existence of Self and Body? Explain pre-Conditioning, Sensation and Natural-Acceptance.

इंसान स्वयं और शरीर का सह-अस्तित्व कैसे है? पूर्व-मान्यता, संवेदना और प्राकृतिक-स्वीकृति समझाओ।

ਮਨੁੱਖ ਸਵੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਸਹਿ-ਅਸਤਿਤਵ ਕਿਵੇਂ ਹੈ? ਪੂਰਵ-ਮਾਨਤਾ, ਸੰਵੇਦਨਾ ਅਤੇ ਸਹਿਜ-ਸਵਿਕਰਿਤੀ ਸਮਝਾਓ।

8. What is the meaning and purpose of Self-Exploration?

स्वयं-अन्वेषण के अर्थ और उद्देश्य क्या हैं?

ਆਤਮ-ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਮਤਲੱਬ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹਨ?

OR

What is the need of value-Education?

मूल्य शिक्षा की क्या ज़रूरत है?

ਮੁੱਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਕੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ?

9. What do you mean by universal human order/ What could be your role in moving towards it?

आप सार्वभौमिक मानवीय आदेश से क्या समझते हैं? इसमें आपकी भूमिका क्या हो सकती है?

ਤੁਸੀਂ ਸਾਰਵਭੌਮਿਕ ਮਾਨਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਲੋਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਇਸ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ?

OR

Explain Competence in Professional-Ethics.

पेशेवर नैतिकता में क्षमता समझाओ।

ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥਾ ਸਮਝਾਓ।

10. Describe in brief the salient values in human relationships.

ਮਾਨਵੀਯ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਖਿਪਤ ਮੁੱਖ ਮੁੱਲਾਂ ਦਾ ਵਿਵਰਣ ਦੇਂ।

ਮਾਨਵੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁੱਖ ਮੁੱਲਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

OR

What are the five dimensions of human endeavour in society?

ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮਾਨਵ ਪ੍ਰਯਾਸ ਦੇ ਪੰਜ ਆਯਾਸ ਕੀ ਹਨ?

ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਪੰਜ ਪਹਿਲੂ ਕੀ ਹਨ?

11. What do you mean by Respect? What are the different patterns of differentiation?

ਆਪ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੈਟਰਨ ਕੀ ਹਨ?

ਤੁਹਾਡਾ ਆਦਰ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੈਟਰਨ ਕੀ ਹਨ?

OR

What is Happiness ? What are the wrong notions about attaining happiness? What are the problems faced due to the wrong notions about happiness and prosperity?

ਸੁਖ ਕੀ ਹੈ? ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਕੀ ਹੈ? ਸੁਖ ਅਤੇ ਸਮ੍ਰੱਥੀ ਦੇ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕੀ ਹਨ?

ਖੁਸ਼ੀ ਕੀ ਹੈ? ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਕੀ ਹੈ? ਸੁਖ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੇ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕੀ ਹਨ?

Note : Disclosure of Identity by writing Mobile No. or Making of Passing request on any page of Answer Sheet will lead to UMC against the Student.